

Asociația Franceză pentru Apărarea Dreptului de Proprietate în România AFDDPR

Asociația pentru Proprietatea Privată - APP

Asociația Proprietarilor Deposedați Abuziv de Stat - APDAS

Interessenvertretung Restitution Rumänien - ResRo

APEL CĂTRE CLASA POLITICĂ

Doamnei Deputat Sulfina Barbu

PDL

Asociațiile de proprietari deposedați abuziv pun clasei politice din Romania urmatoarele intrebări:

- 1. Cât timp își mai poate permite România să violeze continuu și sistematic prevederile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și jurisprudența CEDO în domeniul restituirii proprietăților deposedate abuziv?**
- 2. Cât timp își mai poate permite statul, respectiv contribuabilul român, să plătească despăgubiri substanțiale pentru imobile sau terenuri confiscate abuziv?**
- 3. Ce măsuri se intenționează a se lua pentru a se remedia această situație?**

In concluziile la acest apel vom prezenta propunerile noastre.

In perioada 1.12.2005-3.03.2009 statul român a fost condamnat de 221 ori de către Curtea Europeana a Drepturilor Omului (CEDO) pentru violarea, în procese legate de încălcarea dreptului de proprietate, a art. 6 (Dreptul la un proces echitabil) și a art. 1 din Primul Protocol adițional (Protecția proprietății). România ocupă la CEDO locul trei, adica 9% în ceea ce privește numărul de reclamații și, de asemenea, locul trei în ceea ce privește numărul de condamnări în acest domeniu. Asemănător este palmaresul țării noastre si la Comisia de Petiții a Palamentului European, unde, dupa afirmațiile dlui David Lowe, secretarul acestei Comisii, România ocupă locul trei în clasamentul petițiilor admise referitoare la încălcarea dreptului de proprietate. Despăgubirile pe care urmează să le platescă statul român în urma acestor condamnări la CEDO se ridica la cca. 21.700.000 Euro.

Plecând de la constatarea că violarea Convenției are un caracter repetitiv și sistemic, CEDO formulează în câteva dintre ultimele sentințe (de ex. Faimblatt, Katz și Deneș) următoarea recomandare:

„53. Curtea apreciaza ca statul ar trebui, înainte de toate, să ia măsurile legislative necesare pentru a se asigura ca cererile de restituire primesc un răspuns definitiv din partea autoritatilor administrative, în termene rezonabile. De asemenea, statul trebuie să vegheze și la înlăturarea obstacolelor juridice care împiedica executarea cu celeritate a deciziilor definitive pronunțate de autoritățile administrative sau de instanțele judecătorești cu privire la imobilele naționalizate, pentru ca foștii proprietari să obțină fie restituirea bunurilor lor, fie o despăgubire rapidă și adecvată pentru prejudiciul suferit, în special prin adoptarea unor măsuri legislative, administrative si bugetare capabile să

garanteze o astfel de soluționare (cazul Faimblatt, publicat în Monitorul Oficial nr. 141 din 06.03.2009).

În loc să încerce să remedieze această situație critică, luând măsuri în sensul recomandărilor CEDO, Parlamentul României adoptă Legea 1/2009¹, care generează noi cauze de violare a Convenției. Această lege a fost adoptată și promulgată, cu toate că (vezi analiza detaliată în anexa 1)

a. violează prevederile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului, Tratatului de la Lisabona și deciziilor CEDO pronunțate împotriva României.

b. contravine prevederilor Constituției României (art. 1 alin. 4, art. 15 alin. 2 art. 16, art. 20, art. 21 alin. 1 și 2, art. 44).

Este adevărat că, prin decizia sa, Curtea Constituțională a României (CCR) a declarat că această lege este constituțională, dar numai cu o majoritate de un vot (5 la 4 judecători). În opinia lor separată, judecătorii Augustin Zegrean, Puskás Valentin Zoltán, Petre Lăzăroiu și Tudorel Toader, arată că legea respectivă încalcă art. 20, art. 44 alin. (1), (3) și (4), art. 15 alin. (2), art. 16 din Constituție și îngreunează accesul la justiție al persoanelor ale căror imobile au fost preluate fără titlu (vezi anexa 2, opinia separată).

c. contravine deciziilor anterioare ale CCR (v. anexa 1).

*d. reprezintă o nouă naționalizare-confiscare, într-o țară membră a UE în care proprietatea este garantată de art. 44 din Constituție: astfel art. 1 din noua lege abrogă art. 2 alin. 2 din Legea 10/2001². Ca urmare, persoanele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil, care își păstrasera, conform prevederilor acestui paragraf, calitatea de proprietar, și-o pierd în momentul apariției noii legi. Această prevedere **echivalează cu o nouă naționalizare-confiscare**, fără acordarea unei drepte și prealabile despăgubiri, așa cum prevede art. 44 alin. 3 din Constituție. De altfel, atât CEDO³, cât și ICCJ, în Decizia 33/8 iunie 2008, au subliniat acest aspect: " art. 2 alin. (2) din Legea nr. 10/2001 care prevede în mod expres că persoanele proprietare ale unor imobile pe care statul și le-a însușit fără titlu valabil își păstrează calitatea de proprietar. Prin urmare, nu este vorba de un nou drept, ci de recunoașterea explicită și retroactivă a vechiului drept, cu mențiunea că legea nu face nicio distincție între situația imobilelor vândute chiriașilor și cea a imobilelor rămase în patrimoniul statului" .*

e. încalcă securitatea raporturilor juridice, întrucât denaturează conținutul unei legi organice existente și blochează efectele altor legi în vigoare.

f. conduce la o îmbogățire fără justă cauză a unor anumite categorii de cetățeni: imobilele cumpărate acum cca. zece ani mult sub prețul pieței, cu câteva mii de dolari, pot fi valorificate acum cu sute de mii de euro (vezi anexa 1).

g. înlătură de asemenea interdicția de înstrăinare a imobilelor revendicate, ale căror procese se află încă pe rol; pe baza acestei prevederi se pot înstrăina imobile, înainte ca instanțele să poată verifica dacă la cumpărarea au fost respectate prevederile legale.

¹ Numită și legea Voiculescu“

² „ Persoanele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil își păstrează calitatea de proprietar avută la data preluării, pe care o exercită după primirea deciziei sau a hotărârii judecătorești de restituire, conform prevederilor prezentei legi.“

³ Cauza Păduraru contra României, paragraful 84

În urma aplicării acestei legi statul român, și implicit contribuabilii, vor fi obligați să plătească sume de ordinul zecilor de miliarde de dolari, și aceasta într-o epocă de criză economică. Astfel ziaristul Andrei Luca Popescu apreciază că „nota de plată“ generată de această lege ar putea pune „bugetul de stat sub asediu, nota de plată ar putea echivala cu peste 70% din PIB-ul estimat al României pe 2008.”⁴

h. o serie de personalități politice și juridice de vază au subliniat prin acțiunile și/sau declarațiile lor caracterul neconstituțional al legii, încălcarea prevederilor Convenției pentru Protecția Drepturilor Omului, precum și consecințele sale nefaste: dl. Președinte Traian Basescu, care a cerut reexaminarea legii de către Senatul României și de către CCR, fostul guvern liberal, care nu și-a dat avizul, patru judecători ai Curții Constituționale (prin opinia separată exprimată cu ocazia votării constituționalității legii), câte un grup de deputați PDL și respectiv PNL, care au cerut CCR verificarea constituționalității acestei legi, dl. Președinte al CSM Andreieș⁵, care a afirmat într-un interview la HotNews că Parlamentul trebuie să anuleze Legea „Voiculescu“, dl. Florin Costiniu, președintele secției civile al Înaltei Curți de Casație și Justiție (ICCJ), dna Mona Pivniceru, președintele Asociației Magistratilor din România („*Acesta este un lucru grav și statul român trebuie condamnat la CEDO de mii de ori ca să se învețe să facă legi bune Această modificare este un lucru extraordinar de grav*“).

În considerarea argumentelor expuse mai sus și detaliate în anexă, vă rugăm să analizați posibilitatea înlăturării consecințelor grave a le acestei legi, prin declanșarea unei inițiative legislative de anulare/modificare a ei. Principiile care ar trebui să stea la baza acestei modificări au fost indicate în sentințele CEDO menționate și se rezumă la:

- **Restituirea în natură a proprietăților confiscate abuziv.**

În situațiile în care această restituire nu ar mai fi posibilă, să se plătească persoanelor îndreptățite despăgubiri bănești actuale și egale cu valoarea de piață imobiliară a bunului în momentul plății, așa cum se precizează și în Decizia 33/9 iunie 2008 a ICCJ (recursul în interesul legii cu privire la admisibilitatea acțiunii în revendicare, întemeiată pe dispozițiile dreptului comun, având ca obiect revendicarea imobilelor preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, v. anexa 3): *Privarea de bun în absența oricărei despăgubiri constituie, așa cum s-a arătat, o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenție, or, chiar din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului reiese că, atunci când statul nu mai poate să restituie imobilul în natură, iar măsurile reparatorii prin echivalent prevăzute de legea internă sunt încă iluzorii, urmează să se plătească reclamantului **despăgubiri bănești***. Si, după cum precizează CEDO în decizia Faimblatt, par. 53, statul va trebui să acorde o despăgubire **rapidă** și adecvată pentru prejudiciul suferit. Situațiile în care nu se pot restitui imobilele în natură trebuie definite clar, și se rezumă la demolări sau la imobile confiscate cu titlu valabil, conform definiției date în Legea 213/10998, art. 6.

Mulțumindu-vă anticipat, vă transmitem asigurarea profundului nostru respect.

⁴România Liberă din 14.10.2008, „Naționalizarea lui Voiculescu ne-ar putea costa 100 de miliarde de dolari”

⁵ Hotnews, 16.01.09 Presedintele CSM, Virgil Andreies: Parlamentul trebuie sa anuleze Legea Voiculescu

**Asociația Franceză pentru Apărarea Dreptului de Proprietate în România
AFDDPR**

Președinte Dinu Ionescu

Asociația pentru Proprietatea Privată APP

Vicepreședinte Constantin Volanschi

Asociația Proprietarilor Deposedați Abuziv de Stat APDAS

Președinte Maria Theodoru

Interessenvertretung Restitution Rumänien ResRo

Președinte Karin Decker-That

Va rugăm să adresați răspunsurile Dvs. la

Interessenvertretung Restitution Rumänien ResRo

Boschstr. 12 a., D-86343 Koenigsbrunn, Germania

Email k.decker-that@resro.eu

sau **Asociația pentru Proprietatea Privată APP**

Str. Paul Orleanu 6, ap. 11, sect. 5 București

Email: s.imlmc@clicknet.ro